

Regiondirektörens rapport till styrelsen 2 maj dnr 5-2018

Innehållsförteckning

Aktuella händelser	3
Regionen i lokala medier	3
Region Norrbotten anställer fler AT-läkare	3
Statens Kulturråd är positiva till Norrbottens nya kulturplan	3
Statliga extrapengar till biblioteksverksamhet	3
Dans för Parkinson.....	4
Nytt koncept för basutställning på Norrbottens museum invigs	4
Ökad uppmärksamhet för meänkieli nationellt och regionalt.....	4
Samiskt personalnätverk bildat i region Norrbotten	5
Information kring verksamheten	5
Ny konsthallschef till Havremagasinet till Konstmuseet i norr	5
Bättre omhändertagande vid artros	5
Dialoger om framtidens hälsa och vård år 2035	5
Bygginvesteringar vid Sunderby sjukhus	6
Större lokaler för ögonverksamheten.....	7
Tillfälliga lokaler	7
Elavbrott vid Sunderby sjukhus	7
Utredning och lärdom av händelsen	8
Projektorganisationen förstärks	8
Säker vård	8
Aktuella tillsynsärenden	8
Kompetensförsörjning och patientsäkerhet - Hur brister i bemanning och kompetens påverkar patientsäkerheten	9
Resultat PPM Trycksår, VRI och BHK	9
Vården i siffror.....	9
Andelen vårdtillfällen med lindriga skador har ökat	10
Patientsäkerhet samordningsområde inom kunskapsstyrning.....	10
Lex Maria ärenden	10
Synpunkter och klagomål	10
Avrapportering av uppdrag enligt 2018 års analysplan	11
51 000 anställningar i Norrbotten till och med 2030 – En analys av rekryteringsbehov och rekryteringsproblem med lösningsförslag	11
Avståndsskatters effekt för Norrbotten – Konsekvensanalys	12
Ledningsrapport Mars 2018.....	13
Bilaga ledningsrapport mars2018	

Aktuella händelser

Regionen i lokala medier

I insändare i lokaltidningarna menar en företrädare för det så kallade Lapp-landsupproret att flera barn har dött i samband med bilförlossningar på sträckan mellan Kiruna och Gällivare. Även en konstutställning med samma tema har fått uppmärksamhet i medierna.

Det finns inget samband mellan avstånd till förlossningen och att ett barn dör i magen (IUFD). IUFD kan orsakas av många olika saker och det är kvinnans individuella riskbild och händelser under graviditeten, som infektioner eller problem med moderkakan, som dominerar. I ett fåtal fall kan fosterdöden kopplas till händelser precis inför/ under förlossningen. Tyvärr är de flesta fall omöjliga att förebygga då mammans riskfaktorer ofta upptäcks först i samband med den efterföljande utredningen. Det är ovanligt att ett barn dör i magen och alla fall där detta sker utreds av Region Norrbotten.

Region Norrbotten anställer fler AT-läkare

Region Norrbotten har historiskt sett tagit ett stort ansvar för att utbilda AT-läkare i Sverige relaterat till regionens storlek. Under 2018 utökas detta åtagande ytterligare genom att varje sjukhusort tillförs 1 AT-block vardera. Det innebär att Region Norrbotten totalt anställer 51 nya AT-läkare varje år, vilket motsvarar 3,75 procent av det totala antalet AT-läkare som anställs i Sverige varje år. Detta kan jämföras med exempelvis Stockholms läns landsting som anställer ca 1,4 procent av AT-läkarna i riket, eller Region Skåne, med ca 1,3 procent. Detta är den enskilt viktigaste rekryteringsvägen då det gäller blivande läkare till länet, varför det är en viktig åtgärd ur ett kompetensförsörjningsperspektiv.

Statens Kulturråd är positiva till Norrbottens nya kulturplan

Region Norrbotten har fått positiv återkoppling från Statens Kulturråd gällande kulturplanen där de konstaterar att regionen har en hög ambitionsnivå. Satsningen på Ung Scen Norr och arbetet med nationella minoriteter (och då särskilt arbetet med det samiska folket och tornedalingar) lyfts särskilt. Vi får även beröm för vårt processarbete som inkluderat såväl kommuner, det fria kulturlivet och civilsamhället. Det lägger en god grund för det arbete som nu börjar med att ta fram överenskommelser med kommunerna kring kulturutvecklingen.

Statliga extrapengar till biblioteksverksamhet

Kulturrådet (KUR) har fått i uppdrag av regeringen att genomföra en treårig satsning för att stärka biblioteksverksamheten i Sverige och får 225 mkr per år att fördela åren 2018-2020. Satsningen kallas Stärkta bibliotek och syftar till att öka utbudet och tillgängligheten till biblioteksverksamhet. Folkbiblioteken är i fokus i sin viktiga roll som demokratisk mötesplats och nav för läs- och språkutveckling, kunskap och information. Bidragen ska utjämna

ojämlikheter och lägga grunden för en långsiktigt stärkt biblioteksverksamhet i hela landet. Regeringen har dessutom avsatt 25 mkr årligen till landets regionala biblioteksverksamheter. Norrbotten har fått 1,2 mkr för att stödja biblioteksutveckling i länet. Delar av medlen kommer att användas för att stödja kommunerna att ansöka ur de 225 mkr för folkbibliotekens utveckling. Utöver detta kommer medel att användas till fortsatt utredning av hur Polarbibblo.se kan utvecklas till en webbplats på meänkieli och samiska.

Dans för Parkinson

Dans för Parkinson (Dance for PD®) är en särskild metod som utvecklats i USA och som fått genomslag världen över. Dans enligt metoden erbjuds idag på flera ställen runt om i Sverige och under hösten 2017 arbetade kulturenheten med att skapa förutsättningar för att starta upp en dansgrupp i Norrbotten. Syftet var att ta fram en arbetsmodell för att kunna erbjuda dans för Parkinson i Norrbotten och genomföra en pilotgrupp som utvärderas. Sedan 1 februari 2018 finns en dansgrupp i Luleå, med 10 deltagare med närstående. Dansen ska pågå under 12 veckor under vårterminen och sedan utvärderas. Projektet leds av kulturenheten och samarbetsparter är det regionala Parkinsonförbundet, Luleå kommun och Parkinsonteamet vid Sunderby sjukhus. Samtliga deltagare i dansgruppen har tackat ja till att medverka i en kvalitativ forskningsstudie som genomförs via Region Jönköping/Jönköpings universitet.

Nytt koncept för basutställning på Norrbottens museum invigs

Genom Norrbottens museums nya satsning Under samma himmel -en kulturhistorisk utställning om Norrbotten tas ett mobilt, digitalt och innovativt kliv inom produktion av basutställningar. Målgrupperna är initialt barn och ungdomar men utställningarna kommer sammantaget att skapa tillgänglighet för en bred publik i och utanför Norrbotten. Tematiken för de sju utställningarna är födelse, mark, hem, gräns, kapital, kraft och språk. Basen i Under samma himmel är en digital utställning med allt från forskningsrön till personliga anekdoter och föremål som adderas eftersom. I april lanserades den första utställningen Födelse.

Ökad uppmärksamhet för meänkieli nationellt och regionalt

Den 9 april presenterade STR-T (Tornedalningarnas Riksförbund – Tornionlaaksoalaiset) för Kulturdepartementet förstudien Då var jag som en fånge – statens övergrepp på tornedalningar och meänkielitalande under 1800-1900-talet. Förstudien väcker uppmärksamhet då den synliggör historiska övergrepp och förtryck mot gruppen tornedalningar. Region Norrbotten har en dialog med företrädare för nationella minoritetsorganisationer gällande utredningsprocessen för meän- och lannankieli kulturiinstitution.

Samiskt personalnätverk bildat i region Norrbotten

Nätverket är tvärprofessionellt och de flesta yrkesprofessioner är representerade. Personalnätverket består idag av 29 entusiastiska och kompetenta medarbetare, ca hälften från närsjukvården och hälften från länssjukvården, dessutom tre stycken från privata hälsocentraler.

Syftet är att synliggöra den samiska kultur/språk kompetens som redan finns i regionen och vara delaktiga i arbetet med att ta fram en hälsostrategi som innebär ökad tillgång till språk- och kulturanpassade hälso- och sjukvårdstjänster för samer.

Kunskapsnätverket för Samisk hälsa kommer att som nästa steg bjuda in till medborgardialoger (både i kustregionen och inlandet) för att samtala med samer om deras upplevelse av hälso- och sjukvården. I detta arbete kommer personer från personalnätverket att delta.

Information kring verksamheten

Ny konsthallschef till Havremagasinet till Konstmuseet i norr

Cornelius Stiefenhofer har tillträtt som ny konsthallschef på Havremagasinet i Boden. Konsthallen samfinansieras av Region Norrbotten och Bodens kommun och har statligt stöd. Med Cornelius stärker Havremagasinet sin inriktning på konstnärliga samarbeten över gränserna i Barentsregionen. Cornelius har en bakgrund som fotograf, curator och har lett olika konstnärliga projekt i Ryssland och Nordnorge sedan 2011.

Bättre omhändertagande vid artros

Cirka var fjärde person över 45 år i Sverige har artros och artros är därmed den vanligaste kroniska ledsjukdomen. Många personer får varken rätt behandling eller korrekt information om sjukdomen. Omkring två procent av alla sjukskrivningsdagar i Sverige är relaterade till artros. Det har också visat sig att vuxna personer med artros har högre förekomst av kardiovaskulära riskfaktorer som högt blodtryck och diabetes än vuxna utan artros.

För att patienterna i Norrbotten ska få samma behandling för sin artros oavsett var i länet de bor anordnades en utbildning enligt BOA konceptet (Bättre omhändertagande vid artros). Den 15 mars samlades drygt 60 arbetsterapeuter och fysioterapeuter från länet för utbildning. 40 personer deltog på plats i Regionhuset och övriga 20 deltog via video ute i länet. Regionen bidrog med egna utbildare och en expertpatient. Kristin Wetterlind från BOA registret deltog också under dagen och informerade bland annat om vikten av registrering i registret.

Dialoger om framtidens hälsa och vård år 2035

Under hösten 2017 fick regiondirektören i uppdrag att utforma en strategi för sjukvårdens omställningsarbete med fokus på år 2035.

En skiss på en målbild för framtidens hälsa och vård med sikte på år 2035 har arbetats fram. En målbild som har fokus på att främja hälsa och minska risker till ohälsa, på medborgaren som delaktig och aktiv partner i vården, en vård som förflyttas närmare medborgaren med hjälp av nya tekniska lösningar och vikten av en god och väl samordnad vård.

Med utgångspunkt i målbilden har ett flertal dialoger genomförts under våren. Medborgare har inbjudits till öppna möten i Övertorneå, Kiruna, Jokkmokk, Piteå och på Sunderby sjukhus. Chefer och medarbetare från regionens verksamheter har tillsammans med representanter från patientföreningar och andra medborgare fört samtal om regionens utmaningar och gett synpunkter på förslaget till målbild.

Dialoger har även förts med ungdomsråd, kommuner och privata vårdgivare. Digitala dialoger har använts med hjälp av Facebook och via en webbenkät.

Syftet med de olika dialogerna har varit att skapa nya mötesplatser för samtal om regionens framtidsutmaningar och att inhämta synpunkter och medskick i arbetet med att ta fram en strategi för framtidens hälsa och vård.

Det pågår också ett brett dialogarbete på regionen arbetsplatser för att diskutera hur man kan förändra arbetsätt för att nå målbilden. Fokus i de interna diskussionerna handlar om vad som ska göras mer av framöver och som ska göras mindre av.

Den färdiga strategin kommer att presenteras i juni 2018, där samtliga dialoger utgör ett viktigt underlag.

Läs mer om arbetet på www.norrbottn.se/2035 samt följ dialogturnén på Facebook och se diskussionerna i facebookgruppen ”Vägen till framtidens hälsa och vård”

Bygginvesteringar vid Sunderby sjukhus

Regionstyrelsen godkände i april 2013 en utvecklingsplan för Sunderby sjukhus där det övergripande målet var att utforma effektiva vårdprocesser i ändamålsenliga lokaler med god driftekonomi och med hög flexibilitet. Styrelsen beslutade att planen skulle ligga till grund för den fortsatta planeringen av vårdlokaler vid sjukhuset. Planen innehöll förslag på sex utvecklingssteg eller etapper, där etapp DE avseende akutsjukvård och etapp B avseende psykiatri, hade den högsta prioriteten. Regiondirektören fick vidare i uppdrag att successivt återkomma till styrelsen med förslag till åtgärder och beslut kopplade till utvecklingsplanen.

Den 28 februari 2018 godkände Regionstyrelsen investeringen avseende ny psykiatribyggnad, etapp B, och motsvarande investeringsbeslut den 11 april 2018 avseende akutsjukvård, etapp DE. Därmed är de två högst prioriterade byggprojekten vid Sunderby sjukhus igångsatta. När ovanstående vårdlokaler är färdigbyggda och vårdverksamheten har flyttat in, år 2020 till 2022, så kommer vissa av dagens lokaler att friställas.

Detta gäller enligt nedan i kvm (BRA)	
Psykiatribyggnad	2070 kvm
AVA	850 kvm
IVA	560 kvm
Bild- och funktionsmedicin	200 kvm
Summa	3 680 kvm

Ett planeringsarbete har nu påbörjats för att prioritera de förslag ur utvecklingsplanen som går att förverkliga inom de friställda ytorna. Ett arbete som skall vara slutfört under senhösten 2018. Baserat på prioriteringarna kommer ett förslag att presenteras för styrelsen.

Större lokaler för ögonverksamheten

Ett prioriterat område är sjukhusets ögonverksamhet. Ögon har sjukhusets största mottagningsverksamhet och antalet patienter ökar hela tiden, inte minst på grund av den medicinska utvecklingen och möjligheterna att behandla åldersförändringar av gula fläcken. Situationen för patienter och personal i nuvarande lokaler är inte långsiktigt hållbar. Regiondirektören kommer därför i juni 2018 att återkomma till styrelsen med förslag till åtgärder för att skapa till större lokaler för ögonverksamheten vid Sunderby sjukhus.

Tillfälliga lokaler

I och med akutmottagningens flytt till de tillfälliga lokalerna den 11 april har huvuddelen av de omflyttningar som behövs göras inför de stora nybyggnadsprojekten slutförts. En tillfällig helikopterplatta som användas i första hand under byggtiden kommer att tas i bruk från juni månad 2018.

Elavbrott vid Sunderby sjukhus

Inför byggnationen av ny psykiatribyggnad och akutflygel har ett förebere-dande byggprojekt av ytterligare en kylvattenledning pågått under vintern 2018.

I mars skadades en strömförande kraftledningskabel cirka 100 meter från närmsta sjukhusvägg. Något som sedan kom att leda till att sjukhuset blev strömlöst under 30 minuter. Under den tiden fick sjukhuset enbart förlita sig på strömförsörjning via batterisystem. Ett sådant strömavbrott vid ett akut-sjukhus är extremt allvarligt men det kan konstateras att ingen patient kom till skada av den här händelsen.

Utredning och lärdom av händelsen

Regiondirektören har gett projektägaren för två kommande byggprojekt, etapp B och DE, vid Sunderby sjukhus, i uppdrag att utreda den allvarliga händelsen i Kylvattenprojektet. Inriktningen ska vara att dra lärdomar och föreslå förändringar inför de kommande stora markarbetena som kommer att pågå runt sjukhuset under sommaren och hösten 2018.

En utredningsgrupp har bildats med fyra deltagare, inklusive en extern expert på reservkraft.

De frågor som gruppen ska söka svar på är:

1. Hur kom det sig att entreprenören grävde av en kraftledningskabel trots att frågan behandlades på ett antal byggmöten och då närmast två dagar före händelsen?
2. Hur kom det sig att sjukhuset saknade elförsörjning från nätet under 30 minuter?

Utredningsgruppens rapport med svar på ovanstående frågorna och förslag till förbättringar ska presenteras senast under maj månad 2018.

Projektorganisationen förstärks

I och med regionstyrelsens godkännande av finansieringen av de två byggstapparna DE och B så övergår projektorganisationen vid Sunderby sjukhus från projekteringsstadiet till byggstadiet. Det innebär att byggorganisation förtydligas och viss förstärkning sker. Vidare inrättas en separat säkerhetsgrupp som under byggtiden ska identifiera eventuella risker och föreslå åtgärder.

Entreprenörerna ska enligt kontrakten ha ett omfattande eget säkerhetsarbete och vår byggorganisation ett uppföljningsansvar. Detta ansvar ligger kvar och tas inte över av säkerhetsgruppen.

Bedriva stora byggprojekt på ett sjukhusområde och i nära anslutning till vården kan i perioder riskera att leda till störningar om inte vissa kritiska byggmoment är samplanerade mellan vård och byggproduktion. Därför ska säkerhetsgruppen fokusera på samplanering av kritiska byggmoment, patientsäkerhet, arbetsmiljö och trafiksituationen runt sjukhuset.

Projektledare är ordförande i gruppen. Vidare ingår i gruppen representanter från vården, byggprojektledare, fastighetsdrift, logistik, arbetsmiljö och information. I gruppen ingår även säkerhetschefen vid Sunderby sjukhus. Gruppen rapporterar direkt till projektägaren.

Säker vård

Aktuella tillsynsärenden

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har under 2017 genomfört en nationell tillsyn av 64 somatiska akutmottagningar i landet. Huvudsyftet med tillsynen har varit att ge en nationell bild av hur patientsäkerheten ser ut för patienter som vårdas kvar på akutmottagningar i väntan på att transporteras

till en vårdavdelning. De områden som har ingått i granskningen handlar om ifall patienterna får ordinerade läkemedel, vård och behandling, tillsyn, mat och dryck samt allmän omvårdnad.

För Region Norrbotten har länets alla akutmottagningar omfattas av tillsyner 2918. I IVO; s beslut efter tillsyn fick tre akutmottagningar kritik. Under våren 2018 har IVO beslutat att följt upp tillsynsärendena för akutmottagningarna i Gällivare och Kiruna. För Sunderby sjukhus har IVO genomfört en inspektion den 19 mars. Beslut i uppföljningsärendet har ännu inte kommit.

Kompetensförsörjning och patientsäkerhet - Hur brister i bemanning och kompetens påverkar patientsäkerheten

Socialstyrelsen har haft regeringens uppdrag att göra en kartläggning, nulägesbeskrivning och analys av hur brister i kompetensförsörjning och bemanning kan påverka risken för vårdskador i hälso- och sjukvården. Fokus har legat på akutsjukvård och förlossningsvård och har särskilt omfattat yrkeskategorierna läkare, sjuksköterska och barnmorska. Rapporten finns nu att beställa hos Socialstyrelsen.

Resultat PPM Trycksår, VRI och BHK

Resultaten av punktprevalensmätningarna trycksår kommer att publiceras under vecka 16 på SKL hemsida för mätningar.

Resultaten av punktprevalensmätningarna vårdrelaterade infektioner (VRI) och basala hygienrutiner och klädregler (BHK) kommer att publiceras under vecka 20 på SKL hemsida för mätningar. Regionens resultat kommer att vara färdigt och sammanställt till slutet av majmånad.

Vården i siffror

Den 13 april publicerarad Vården i siffror en ny områdesrapport med rubriken ”Patientsäkerhet”. Områdesrapporten att innehålla 15 patientsäkerhetsindikatorer.

Rapporten visar att regionens patientsäkerhetsresultat är bättre än rikssnittet vad gäller vårdskador identifierade genom journalgranskning och för vårdrelaterade infektioner (VRI).

Sämre resultat än rikssnittet kan ses i

- följsamhet till hygienföreskrifter
- antibiotikabehandling i öppen vård
- trycksår trots en lägre andel riskpatienter än rikssnittet
- överfyllnad av urinblåsa
- oplanerade återinskrivningar
- vårdplatsbrist och återinskrivningar
- överbeläggningar i vården och utlokaliserade patienter i somatiskslutenvård

Största avvikelsen jämfört med rikssnittet ses för utlokaliserade patienter och överbeläggningar.

Andelen vårdtillfällen med lindriga skador har ökat

I januari 2017 publicerade Sveriges Kommuner och landsting (SKL) en nationell granskningsstudie av drygt 70 000 journaler från markörbaserad journalgranskning. Rapporten avser perioden mellan 2015 till och med första halvåret 2017. Studien visar en statistiskt signifikant ökning av andelen vårdtillfällen med skador. Ökningen avser framförallt temporära/lindriga skador (kategori E) som dock kräver insatser av hälso- och sjukvården.

Vanliga skador är mindre allvarliga vårdrelaterade infektioner (VRI), trycksår samt blåsöverfyllnad, hudskada eller ytlig kärlskada samt läkemedelsrelaterad skada.

Frekvensen vårdskador var 75 procent högre hos utlokaliserade patienter jämfört med ej utlokaliserade patienter. Utlokaliserade patienter har ökat de senaste åren och författarna tror det kan vara en orsak till resultaten. I juni 2018 kommer en mer utförliga fem-årsrapport att publiceras.

Regionens journalgranskning för 2017 är inrapporterat och resultatet av granskningarna beräknas vara sammanställt i slutet av april.

Patientsäkerhet samordningsområde inom kunskapsstyrning

Patientsäkerhet är en av de sju nationella samverkansgrupper (NSG) i kunskapsstyrning. Ett arbete med att sätta samman en samverkansgrupp för Norra sjukvårdsregionen har påbörjats och att utse representant till den nationella samverkansgruppen som ska ha sitt första möte i slutet av april

Lex Maria ärenden

Under januari till mitten av april 2018 har regionen anmält 12 lex Maria ärenden. Flest ärenden berör suicid samt vård och behandling. Division Närsjukvård har sju ärenden, länssjukvården ett, folktandvården ett och läns- och närsjukvården har tre gemensamma ärenden. Jämfört med 2017 är det något färre anmälningar än föregående år (15 anmälningar 2017).

Synpunkter och klagomål

1 januari 2018 trädde nya lagförändringarna i kraft för klagomålshantering. För att möta de nya lagkraven har regionen arbetat med att ta fram ett webbformulär som är kopplat till avvikelshanteringssystemet så att patienter och närstående kan lämna sina klagomål och synpunkter direkt till verksamheten. I väntan på ett webbformulär har regionen driftsatt en funktionsbrevlåda. Andra aktiviteter som genomförts är information och temadagar, anpassning i avvikelshanteringssystemet samt ny anvisning för handläggning.

Till början av april i år har 27 synpunkter och klagomål inkommit via regionens funktionsbrevlåda. Flest klagomål berör försenad diagnos/behandling och brister i kommunikation och informationsöverföringen. Synpunkter på nya bestämmelser vad gäller patientavgifter på tandvården ses också. Dessa synpunkter har inte klassificerat som patientsäkerhetsavvikelser.

Avrapportering av uppdrag enligt 2018 års analysplan

Inom Regional förnyelse som är ett samverkansprojekt mellan Region Norrbotten, Länsstyrelsen i Norrbottens län och Luleå tekniska universitet har två rapporter tagits fram:

- 51 000 anställningar i Norrbotten till och med 2030. En analys av rekryteringsbehov och rekryteringsproblem med lösningsförslag.
- Avståndsskatters effekter för Norrbotten – konsekvensanalys.

Uppdragen ingår i regionens analysplan för år 2018 och sammanfattas nedan. Rapporterna går att hitta på Utsidan under rubrikerna Demokrati och insyn, Styrande dokument, Analysarbete.

Samverkansprojektet Regional förnyelse syftar till att öka kunskaperna om Norrbottens försutsättningar och behov för att stärka länets förutsättningar i regionala tillväxt- och utvecklingsfrågor.

51 000 anställningar i Norrbotten till och med 2030 – En analys av rekryteringsbehov och rekryteringsproblem med lösningsförslag

Det samlade rekryteringsbehovet i Norrbottens län för perioden 2013 till 2030 beräknas till cirka 51 000 anställningar. En del av detta rekryteringsbehov har alltså redan uppstått och i någon utsträckning mötts av anställningar. Länet står inför stora pensionsavgångar bland t.ex. vård- och omsorgspersonal med gymnasiekompetens, ingenjörer och tekniker, förare samt reparatörer av olika slag, men även administratörer och ett flertal andra yrkeskategorier.

Utredarna konstaterar att utbildningssystemet sannolikt inte möter det långsiktiga behovet av vård- och omsorgspersonal med gymnasiekompetens (t.ex. undersköterskor och vårdbiträden) med dagens utbildningstakt.

Rekryteringsproblemen handlar i stora drag om den totala befolkningmängden i länet, och om det antal personer som har rätt utbildning och/eller kompetens. Vidare handlar problemen om branschens (bristande) attraktivitet, hinder gällande kontinuerlig kompetensutveckling, vidareutbildning och även valideringsprocessen av utländska utbildningar.

Samordning och samverkan mellan för länet centrala aktörer behöver utvecklas ytterligare för att säkra kompetensförsörjningen.

- Samordning och samverkan mellan utbildningsanordnare, med ett länsperspektiv i fokus.
- Samordning och samverkan mellan arbetsgivaraktörer och utbildningsanordnare.
- Samordning och samverkan i hela länet med avseende på att ytterligare utveckla regionen i sin helhet, som en attraktiv region att bo och arbeta i.

- För att säkra kompetensförsörjningen identifieras nio absolut centrala behovsområden.
- Behov av samordnare (för att säkra ovan nämnda samordning och samverkan).
- Behov av att identifiera konkreta strategier för att attrahera individer till de sektorer, branscher och yrken där behov av arbetskraft finns.
- Behov av effektiva strukturer och processer för kompetensutveckling för medarbetare (såväl kontinuerligt integrerat dagligt lärande som formellt lärande via kurser; vidareutbildning).
- Behov av att förbättra bilden av vissa sektorer, branscher och yrken, parallellt med behov av att förbättra villkoren i vissa sektorer, branscher och yrken.
- Behov av att skapa balans mellan ordinarie och inhyrd personal
- Behov av effektiva strukturer och processer för att introducera nyanlända på arbetsmarknaden.
- Behov av att nå ut till unga medborgare tidigt, för att skapa förutsättningar för att informerade utbildningsval kan göras i än större utsträckning.
- Behov av att på länsnivå såväl som kommun- och företagsnivå beakta jämställdhet som en central aspekt av kompetensförsörjningsfrågan.
- Behov av att bli ett än mer attraktivt län att bo och verka i.

Avståndsskatters effekt för Norrbotten – Konsekvensanalys

Rapporten belyser möjliga konsekvenser av införande av avståndsskatter och flygskatt för Norrbotten. Från den första april 2018 träder flygskatten i kraft. En konsekvensbedömning av flygskatten i Luleå-Kallax kan ge ett resenärsbortfall på drygt 46 000 resenärer, vilket motsvarar ett procentuellt bortfall på cirka 8 procent av flygplatsens totala antal avresande resenärer.

I antalet resenärer räknat förväntas resenärsbortfallet bli minst i Luleå-Kallax jämfört med Stockholm-Arlanda och Malmö-Sturup men på grund av den högre andelen privatresenärer vid Luleå-Kallax flygplats kan effekten procentuellt bli större, då dessa resenärer har en högre priskänslighet jämfört med tjänsteresenärer.

Även om det inte längre finns ett tydligt liggande förslag till vägslitageavgift då regeringen i slutet av februari 2017 meddelade att de inte har som avsikt att gå vidare med utredningens förslag har en analys gjorts. Givet att skatten baseras på avstånd, utan geografisk differentiering, skulle Norrbotten drabbas hårdare av skatten än riksgenomsnittet. Anledningen till det är att Norrbotten har långa avstånd som leder till högre kostnader och har en ekonomi som i stor utsträckning baseras på varuproduktion från skog och malm där transportkostnaderna utgör en större andel av produktionskostnaderna. I genomsnitt utgör transportkostnadernas andel av företags produktionskostnader cirka 2 procent För trävaru- och pappersindustri utgör transportkostnaderna i genomsnitt närmare 8 procent av de totala produktionskostnaderna och för enskilda produkter inom skogs- och gruvindustrin kan transporterna

utgöra uppemot 30 procent. Där transportkostnadernas andel av de totala produktionskostnaderna är hög kan negativa sysselsättningseffekter ske.

Ledningsrapport Mars 2018